

Politiek en Staatsinrichting:

Het Duitse politieke landschap

Politieke partijen

De CDU/CSU en de SPD domineerden het Duitse politieke landschap lange tijd. Ze regeerden of met elkaar of met de liberale FDP. Maar het politieke landschap is versplinterder geraakt. Links van de SPD zijn Die Grünen en Die Linke erbij gekomen. En rechts van de CDU en de FDP bestaat sinds 2013 de AfD.

Duitsland heeft, anders dan het veel uitgebreidere Nederlandse partijenlandschap, een beperkt aantal partijen die een rol spelen in de landelijke politiek. Van oudsher zijn dat de christen-democratische CDU, met de Beierse zusterpartij CSU; de sociaal-democratische SPD; en de liberale FDP. In 1980 kwamen daar Die Grünen (sinds de eenwording Bündnis 90/Die Grünen) bij.

Na de Duitse eenwording in 1990 was de van oorsprong Oost-Duitse PDS een tijd in de Bondsdag vertegenwoordigd. In 2007 fuseerde ze met de WASG, een groep in de SPD teleurgestelde sociaal-democraten, tot Die Linke. Die Linke dreigt in 2025 de kiesdrempel niet te halen en dat kan betekenen dat de partij niet meer terugkeert in de nieuwe Bondsdag.

De AfD werd in 2013 opgericht als anti-europartij. Maar na een felle richtingenstrijd vaart ze sinds 2015 een nationaal-conservatieve koers met een anti-islambeleid. Bij de verkiezingen van 2017 werd ze in de Bondsdag gekozen als op twee na grootste partij. In 2021 werd ze vijfde partij met ongeveer 10 procent van de stemmen.

De FDP werd in 2013 uit de Bondsdag gestemd, maar keerde in 2017 weer terug. In 2021 werden de liberalen zelfs deel van de 'stoplichtcoalitie', een regering van SPD, Groenen en FDP. De FDP verliet die regering vroegtijdig en moet vrezen dat ze bij de verkiezingen van februari 2025 de kiesdrempel niet haalt.

De nieuwe partij Bündnis Sahra Wagenknecht (BSW) doet voor het eerst mee aan de Bondsdagverkiezingen in februari 2025. Partijleider Sahra Wagenknecht heeft zich afgesplitst van Die Linke en is samen met enkele andere politici van Die Linke een nieuwe partij begonnen. Deze partij is conservatief, populistisch en pro-Russisch.

In de Duitse deelstaten spelen ook andere partijen een rol. Zie daarvoor het

[overzicht van de regeringen en partijen in de deelstaten](#)

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/naslagwerk/186/het-duitse-politieke-landschap>